

No parlis amb estranys

ALBA NOGUERAS JANÉ

QUAN NO ES PON EL SOL

Els xiscles m'atabalen. Em molesten molt. Més encara si me'ls fa una màquina quadrada que dibuixa uns números vermells. No m'agraden els matins de dijous, trobo que hi ha estones més emocionants que els matins de dijous. I l'Eloi es va inclinar amb tota la parsimònia del món, despullant cada centímetre quadrat de la pell que no es veia protegida per un pijama de pastissos industrials, revelant a l'aire feixuc de l'habitació uns cabells esverats per un somni (o malson) profund, envaint el silenci matiner amb un badall escandalós i humit. Un cop el seu cos llarguerut es va posicionar perpendicular al llit, es va decidir aixecar. Lentament, va deixar que li cruixessin els ossos, que el peu enrampat es fes notar, que el camal dels pantalons se li quedés arremangat. Dreta. Esquerra. Dreta. Esquerra. Esquerra. Esquerra. Malgrat la rampa, la pica del lavabo cada vegada quedava més a prop. Mentre deixava que l'aigua li refresqués les idees, es va aturar a contemplar el dibuix de la seva cara transfigurada que apareixia just on es torçava l'aixeta. És curiós pensar que tinc sort de no haver nascut amb

un nas tan gran com em vol fer creure aquest objecte que només es dedica a rajar aigua. Molta aigua, massa aigua, potser.

Amb l'esquena corba i deixant caure part del seu pes sobre els genolls va intentar reflexionar sobre l'afer que l'havia tingut preocupat durant tota la nit. Somiava que la perdia. Ell estava dins una sala blanca i buida i negra i plena. I la perdia. Es va fregar la cara per poder notar com se li estirava la pell, es va aixecar i va deixar que s'ho empassés tot aquell forat.

Tot preparant el cafè va sentir la veïna del segon primera cantar una preciosa melodia que traspassava les parets com si fossin de paper de fumar, que s'instal·lava al seu menjador com si hagués entrat per la porta, que acompanyava aquell matí de primavera com si hagués de fer llevar tot Llèdhort, com si aquell poble fos el més bonic dels despertadors. I aquell matí de dijous es va tornar l'estona més emocionant de totes. I l'Eloi s'hi hauria afegit o l'hauria aplaudit després d'un final espantós, si no fos perquè l'encantadora senyora del davant va picar el terra amb l'escombra i va trencar la màgia. Perquè va callar.

I ell la buscava, n'estava segur. I ho faria amb totes les seves forces. Però és que a vegades costava tant, de creure-hi... costava molt, però ell ho intentaria. Ho havia d'intentar per ella. La buscava. I la trobava, és clar que sí.

Sempre absorbit i distant, el peix que nedava incansable, constant, rutinari, dins una presó de vidre que ocupava una part important d'una de les parets del menjador semblava aprovar la seva decisió. Però no ho faria constar i,

de fet, l'Eloi no ho sabia mai del cert. Tot i així ell s'aferava a la possibilitat de ser comprès al menys per un ésser viu significativament proper a ell. I per tal de continuar sentint-se acompanyat, va alimentar al seu estimat compatriota amb unes petites boles mig desfetes de color marronós que definitivament ell no s'hauria menjat mai. I mantenint el paral·lelisme propi d'uns éssers socials com nosaltres, va acabar d'esmorzar ell també. Quan va girar el cap per mirar cap a la finestra, un ocellet de color blau prenia un cuc mig destrossat del bec d'un altre de color vermell i fugia volant. I l'ocell vermell es va quedar saltant i girant el caparró desconcertat a l'ampit.

El peix es deia Pab-Pab, nom que coincidia amb el so que produiria si les bombolles no se li empassessin la veu.

I després d'escoltar l'aire pacientment durant uns minuts per si de cas la veïna del segon tornava a empredre la cançó que havia deixat a mitges, i veient que aquell concert s'havia acabat definitivament, es va aixecar i va sortir de casa un pèl moix.

Bon dia senyora Emília. No, no he sentit res del pis de sota. No, tampoc he vist el seu gat, senyora Emília. Sí, ja sé que es diu Pinso i ja li vaig dir que ho trobo irònic. Doncs perquè quan li serveix el dinar, li dona pinso al Pinso i és irònic. Perdoni que la talli, però no veu el bon dia que fa? Com pot estar una persona de mal humor amb un dia com aquest? No me'n foto de vostè, però va bé riure's d'un mateix. No sóc un mal educat, senyora Emília. No cal que em torni a repetir que sóc un desvergonyat, que ja ho sé de cada vegada que ens creuem en sortir o entrar de casa.

Sap que aproximadament set mil milions de persones trepitgen aquest planeta? Sí, jo també em pregunto com és que hem anat a coincidir nosaltres dos. Tingui un molt bon dia, senyora Emília. Aprofiti'l i somrigui, que potser l'avui li canvia la vida! Sí, dona sí, ja miraré a veure si trobo el seu gat. Passi-ho bé.

* * *

Déu sap les vegades que he hagut de callar abans la meua boca no es desfermés en paraules endimoniades i rocambolesques quan he sentit aquest jove. Sembla mentida que jo, una gran senyora en altre temps tan respectada, s'hagi de veure envoltada per una colla de gent sense cap mena de nomenada.

La pols empipava la senyora Emília, que en altre temps fou tractada com s'esqueia a la seva condició. Les petges del passat, però, restaven sols com un solc profund o un record tan dolç que la memòria el trobava amarg. Bo i cantant havien passat aquells dies de primavera, els dies de joventut. Ja somreia en pensar quantes voltes la vida l'havia sorpresa. Qui hauria dit mai que aquella nena d'orfeonat, passaria a ser una noia cobejada, que es transformaria en una dona amb minyones i que es veuria, en la seva vellesa, en una cambra fosca i poc ventilada. I sospirà en pensar que desitjaria la vida d'aquella gran mestressa que havia deixat enrere, temps enllà.

Ni el fred ni la calor li feien profit, sempre trobava un motiu o altre per fer notar el seu mal geni. No la comprenia ningú. Només l'estimat Pinso, que havia desaparegut completament. Una remor dins seu li repetia que no

el veuria més, que havia marxat per sempre. Però ella no s'ho creia pas; ella el buscaria, i tant si el buscaria! I el trobaria perquè, sinó, amb qui podria compartir la conversa, les tardes de diumenge, l'esperança de no perdre al bingo o de guanyar-lo la setmana següent? La senyora Emília sofria de pena en tornar a entrar dins de casa seva, a la que s'obligava a anomenar llar. Tot li era propens a la pena: el sofà on hi dormia el Pinso, el gerro escantonat que un dia va tombar, la seva menjadora, la solitud i la buidor de tots els racons... Tant és així que decidí airejar-se una estona i encomanar a Déu la sort del seu benvolgut animal, company, amic.

Vés a saber si la fortuna no deu voler que me'l trobi tot baixant per les escales. O a l'entrada de casa. O tot caminant per la vorera del carrer Sant Josep. O la del carrer Salvador Espriu. A la plaça de l'oli o a la de l'ajuntament. O a l'avinguda del mar. O al parc. Una mica més endins del parc. Sota els gronxadors? Dalt dels plataners? De les alzines? De la palmera gran o la petita? Sota els bancs?

Senyors, la bona Emília no podia amb la seva ànima i recolzà tot esperit aventurer que li pogués restar sobre el banc, sota l'ombra. I esbufegà terriblement, deixant-se estar d'aparences o glamur o opinions o honor. Va sospirar llargament, posposant els actes propis d'una ciutadana políticament correcta per quan no estigués tan cansada.

Amb el cap baix i les mans entrecreuades a l'estómac, volia dissimular la cara de tristesa, els seus ulls negats de llàgrimes, el forat de la màniga, que s'havia quedat en-

ganxada entre les branques d'un arbust que semblava l'amagatall perfecte pel Pinso. I no, l'havia perdut. Així, no aguantà més i arrencà un plor silenciós i desconsolat. Llavors va ser quan una presència propera se li va fer estranya.

No, no, no, no. No estic plorant, nena. Doncs perquè m'ha entrat una brossa a l'ull. Et dius Estefi? Molt interessant; on és la teva mare? Ah, i el teu gos es diu Puça. Perdona, perdona: gossa, no fos cas, oi? Treu-lo d'aquí, m'és igual que no mossegui. Perquè te'm quedes mirant? No has de portar a passejar el teu gos? Gossa... Què dius, que què? Que estàs trista? I perquè ho estàs? Mira, no passa res. A vegades es guanya i a vegades es perd. Va vine, seu aquí. Quan tenia la teva edat m'agradava jugar molt a cuit-i-amagar però com que era la petita de... de molts germans, em deien que havia de parar jo, i quan finalment podia amagar-me sempre em trobaven a la primera. Per tant sempre perdia. Però m'agradava igualment. Que quants érem? Ui, doncs molts... jo tenia molts molts germans. Tants com volgués. Que no t'ho creus? Que sí que pot ser. Que et dic que sí, nena. Va, digues un número, que segur que n'érem més. No, no pots dir cent mil milions perquè no saps ni si existeix aquest número. Que has de marxar? Perquè? No vols venir a casa meva una tarda, a prendre una xocolata calenta? No et pots quedar una estona més? Molt bé, adéu, doncs.

* * *

Crec que no hi ha dret. La senyora no té raó: no és que de vegades guanyi i d'altres perdi... és que sempre perdo! I no vull

perdre més en aquest joc. De fet, crec que el millor seria no jugar-hi més. Mira Puça, farem una cosa, tu demà m'acompanyes al col·le i m'ajudes a dir-li a l'Eva i a l'Elsa i a l'Emma i a l'Èrica que no hi vull jugar més, d'acord? No em miris així, jo tampoc en tinc ganes però ho hem de fer perquè si no, ja saps que tornarem a perdre.

Els matins de dijous no són per passejar pel carrer, però l'Estefi havia pogut marxar del col·le just abans de l'hora del pati. Ho havia aconseguit. Havia anat de pet cap a casa seva, el quart primera d'un pis a prop del parc. Com que tenia claus perquè la mare li deia que ja era tota una senyoreta, havia pogut entrar i rescatar la Puça de morir ofegada de tant estrès. Bé, més o menys. Ella sempre es portava bé a classe i, per tant, la senyoreta professora no havia sospitat res quan l'Estefi havia posat mala cara s'havia cargolat entre la taula i la cadira. Sempre havia sabut que era molt bona actriu. A més, hauria preferit un càstig de la mare abans de tornar a perdre amb l'Eva i l'Elsa i l'Emma i l'Èrica.

Tot i així estava convençuda que trobaria la manera de fer entendre a les seves companyes de pati que hi havia altres maneres de jugar. I de perdre. I de guanyar. De guanyar-ho tot i no deixar res.

No Puça, no. Això és caca, no es toca. Tu també estàs cansada de caminar? Potser ja toca anar cap a casa. Què li direm a la mama quan ens vingui a recollir al col·le i no ens trobi? La senyoreta es pensa que m'ha vingut a buscar ella i ella que em té la senyoreta... Fem una cosa, i si no tornem a casa? Però on

anirem? No no... tornem a casa i li diem a la mama que avui teníem festa... que no em trobava bé? Que he tornat molt ràpid? Però molt molt ràpid. Ah! Que t'he sentit que cridaves de pena i he anat a veure què et passava! Des de l'escola? No no... bé, ja se m'acudirà alguna cosa, no pateixis.

La Puça remenava la cua i treia la llengua per un costat. I tornava a tancar la boca i la treia per l'altra banda. Es mirava la seva mestressa amb uns ulls enormes i rodons i marrons de color xocolata negra que volien dir que fes el que fes, a ella li estaria molt bé. Les dues passejaven pel carrer i es van fixar amb què no hi havia cap més nen passejant i es van sentir una mica tristes. Bé, potser només l'Estefi, perquè la Puça no ho semblava gens. Alguna senyora que portava els llavis molt molt pintats les aturava de tant en tant i els preguntava que si havien perdut la mama. I l'Estefi deia que vivia allà al costat i que era una noieta molt gran (qualificació que havia après de la seva àvia) i la senyora marxava movent el cul, tant com li deixaven les faldilles.

Ella mirava el cel, de tant en tant, i pensava en què passaria si fos realment un llençol blau i tot d'una caigués. No hauria d'anar mai més a l'escola i així no hauria de jugar mai més amb l'Eva i l'Elsa i l'Emma i l'Èrica. Això estaria molt bé. Seria com un llarg matí de diumenge, que el pots passar dins el llit i pots fer-te una casa sobre el matalàs i no passa res perquè ja has fet els deures. Això estaria molt bé. I els núvols potser sí que eren de cotó fluix i no d'aigua, com deien a l'escola. I se'ls posaria al cap per fer-se una

perruca. Però llavors quan es girés mal temps i comencés a ploure es quedaria xopa i...

Mira Puça aquell senyor d'allà. És com si estigués tristoi, no? És curiós que estigui de quatre grapes per la vorera del carrer Sant Josep. Bon dia senyor. Sí, sóc la nena del quart primera. Sí, ara que el veig millor ja sé que és el veí nou del quart segona. No, no he vist cap anell. I perquè és tan important? D'acord, d'acord, no n'haig de fer res. Que ja l'ha trobat? I ara, que l'ha trobat? Encara no l'ha trobat? Ui! Molt bé, ja marxo, però no em cridi que no m'agrada. Que li sap greu? Vaja, no passa res. Jo me'n torno cap dins, que haig d'anar tirant cap a casa. Quin senyor més estrany. Ai Puça, saps què he pensat que li podem dir a la mama? Que t'has escapat i m'ha trucat el senyor policia i jo t'he hagut d'anar a buscar. Bé, no tinc mòbil, però ha trucat a l'escola... No ho sé, ja ho pensarem millor quan sigui l'hora de dinar. No, jo tampoc crec que s'enfadi gaire perquè no ens ha passat res, oi que no?

* * *

M'expliques, bon cor, com podré tornar-me a mirar a la cara? Com puc continuar vivint si he de viure amb aquesta llosa sobre l'esquena? Com pots continuar brillant, Sol, si ja no existeix ni podrà existir mai més el dia? Com pot ser que el destí m'hagi arrossegat fins a aquest precipici? És aquest el fat que m'esperava, aquest és l'únic futur possible per una bella ànima com la meua? Ja no em queda ni l'esperança de veure-la somriure. Ja l'he perduda i, tot plegat, perquè l'he perdut.

Mira el cel, bon cor, i només veuràs llàgrimes esllanguides dels propis déus que ploren la meua sort. Mira'l i només podràs sentir la meua desgràcia; que potser no sents com la canten els ocells? Res em queda i a res aspiro. Ja no hi ha llum, ja no hi ha demà perquè ja no hi és ella.

Tanta era la pena que rosegava l'Eugeni i tants els plors que desbordaven els seus ulls que només li quedava passejar resignat pels carrers de Llèdhort com si a cada pas la seva ombra pesés un poc menys, com si a cada sospir deixés enrere un tros de la seva ànima, com si a cada llàgrima ofegués i matés, a poc a poc ,el seu crit adormit.

I tot per un anell! Ai, l'anell que segellava el nostre amor, el nostre futur! L'he perdut i qui sap on para! He deixat que s'enfonsés dins la tenebra de l'oblit, he comès el terrible error de no estimar-lo prou! Sí, de no estimar aquest present que és sinònim de compromís! Ai, cor meu! He perdut el compromís amb la meua Èlia, ja no m'estimarà mai més i jo... Què seré jo sense ella.

I es tornava a desfer en laments i només tenia en ment el moment en què li hauria de confessar que l'anell d'or que ella li havia encarregat pel seu aniversari havia desaparegut. L'Èlia desitjava tan aquell anell... i ell havia destinat la meitat del salari de tot un més per poder-li comprar, perquè res valia més que el somriure de la seva estimada.

Ai quin disgust més gran que tindrà... no sóc digne de la seva mirada, sempre immaculada, sempre jovial i atenta, sempre perfecta de tan bella... Ja no em vaga passejar-me més per enlloc, obrir i tancar i obrir els ulls només per entreveure el que

no vull veure, sentir-me envoltat de persones que no conec. Ja no em vaga fer res.

I així l'Eugeni va recular fins al recer d'una casa buida de llum, d'aire per respirar, de somnis per despertar. Buida d'ella.

Com és que em mira d'aquesta manera? Sí, ja sé que és el veí del tercer primera... Eloi? Ah, sí. És veritat. Doncs sí, resulta que he plorat. He plorat molt. Sí, sóc el nou del quart segona. Doncs perquè ho he perdut tot. Sí, sí que es pot perdre tot. No, no tinc la intenció de trobar-ho perquè ja és impossible. Això de que res és impossible no és cert, amic meu. Sí, el que sent és un canari. Sí, és meu. Que com es diu? Pluma. Si no li fa res, perquè no em deixa enfonsar-me en la meva misèria? No sóc bona companyia, cregui'm. No, no el convido a passar perquè... o potser sí, a mi tant m'és. Faci el que vulgui. I no em digui una altra vegada que el tracti de tu perquè no el conec prou i no en sabia. No amic: no es tracta d'una dona. Es tracta de la meva futura esposa, la nineta dels meus ulls, la flor de la meva vida, la... perquè em mira així? Que li dic que sí que en sé, de fer poesia. La visc molt intensament, sap? No, no; d'això res! Que li dic que sí, que sóc un romàntic, jo! Però que no veu com estimo la meva estimada? Que no veu com la ploro i com pateixo per ella? Oh, cor meu! Tu sí que saps que la veu desenfrenada dels meus sentiments són purs com la primera albada i nets com la rosada que encara no... Però vol fer el favor de deixar de riure d'aquesta manera? Per favor, és un pocavergonya! Passi-ho bé.

Ja m'ho diu l'Èlia, que no parli amb estranys...

QUAN NO ÉS MITJANIT

L'Eugeni no sap que els poetes no es fan. De poeta se'n neix perquè és impossible arribar-los a entendre. Bé, de fet si se'ls entén o no, segurament no es pot arribar a saber mai, perquè potser només menteixen, com menteix l'Eugeni, encara que no ho sàpiga.

L'Eloi va entrar a casa i el contacte de les claus amb la safata de metall de l'entrada va produir un soroll dringat que de seguida va espantar el pobre Pab-Pab. Bé, de fet aquella era la seva cara però l'Eloi va pensar que atribuir sentiments al seu company de pis, l'ajudaria a sentir-se una mica més acompanyat.

Va deixar caure el seu ànim sobre el sofà i va deixar que la mirada passegés sola per allà on li plagués passejar-se. Cara a cara, el mànec d'un armari penjava d'un cantó; al costat de la finestra, el comandament a distància es mostrava amb el ventre obert, pendent de ser reomplert amb piles; a prop de la peixera, un plec de papers abocava tres quarts de la seva superfície al buit. Una brisa suau. Van caure, però l'Eloi no els colliria.

Va escoltar un moment el silenci. Va deixar que l'estómac li protestés i va esperar que la indecisió deixés lloc a l'impuls d'aixecar-se. Un, dos, tres. Va notar com, lleugerament, els mobles semblaven canviar de lloc. Però no, només s'ho havia pensat. Estava disposat a trobar-ho, i avui era el dia. Li deia el cor. El mateix cor que portava a l'Euge-

ni a la perdició. *La vida és tan bonica com vulguem que sigui. Els ocells canten i els peixos no fan soroll, però respiren. L'ocell que es tanca en una gàbia no coneix altres ocells però canta. Canta molt i s'esforça a cridar l'atenció de la flor impassible que descansa abrigada amb una capa de porcellana, freda i decorada com cap altre. Però freda i distant. No hi ha flor, ocell. Només hi ha el dia, que s'amaga rere la finestra.*

L'Eloi va pujar apassionadament les escales que separaven el tercer del quart pis i va trucar amb força la segona porta. Ningú va respondre però hi va insistir. Finalment, la cara esllanguida d'un home que no veu clar el seu futur es va deixar mostrar per la petita ranura que deixava esquinçar la cadena de seguretat.

No hi ha flor, em sents? No hi ha flor!

La petita escletxa es va tornar a tancar. Però l'Eloi no deixaria aquesta preciosa oportunitat que tenia davant dels nassos per trobar-la. No la deixaria passar.

L'ocell, no el pots tenir tancat per sempre! No el pots obligar a mirar la flor com si la vida només fos això! La vida és el dia em sents? Deixa que l'ocell marxi a descobrir-lo! Obre la finestra Eugeni, que entri la vida per la finestra! Em sents? No hi ha flor!

L'Eloi continuava insistint en la seva lluita aferrissada de fer-se sentir, d'enderrocar la porta si calia. De trobar el que buscava, home.

La porta no s'obria ni s'obriria. Va deixar de colpejar-la amb el puny tancat, va obrir la mà i la va passar per sobre de la superfície llisa, com si es disculpés per tot el mal causat. La porta no s'obriria. Es va retirar amb el cap cot i

les mans a l'esquena. Va decidir baixar les escales una per una, tot rebotant a cada esglaió.

L'ocellet no vol volar, ja volaria ja volaria... l'ocellet no vol volar, ja volaria si fos clar... sota l'ala té el capet, sota l'ala... té la ploma estarrufada, tota molla de rosada...

Entretingut com estava, no va notar la presència d'una nena petita que estava asseguda a un cantó de l'escala amb el cap entre els braços, entre les cames. Somicava i l'Eloi la va trepitjar.

Ostres tu! Una nena que plora, això no pot ser! Així m'agrada, que somriguis! Com et dius? Ostres, Estefi, quin nom més bonic. Jo em dic Eloi veí-que-viu-al-3r-1a. Carai! Just a sota teu! I a què es deuen les teves llàgrimes? I com és que t'ha renyat la teva mare? I com és que t'has escapat de l'escola? I perquè no volies estar al pati a l'hora del pati? Però dona, és normal perdre quan es juga... No ploris més... Mira, els dius a les teves amigues que no t'agrada aquest joc i ja està! I perquè no servirà de res? No, ja veuràs; no t'hi poden obligar. I perquè n'estàs tan convençuda? Què? Això fan? I ja els has dit que no vols que t'ho facin? Però com és que no ho has dit a ningú? Sí, ja sé que m'ho estàs dient a mi, però jo no sóc ningú i... Sí, sí, no sóc ningú però això és una altra història. Estefi, has de parlar amb la teva mare i amb les mares de l'Eva i l'Elsa i l'Emma i l'Èrica. I perquè no, Estefi? Però que ja no et faran res més! Ja veuràs com trobaràs altres amigues que juguin a coses divertides de veritat amb tu! No, no: deixa't d'històries, no es tracta de trobar la manera de guanyar! Que no veus que això que fan no està bé? Doncs perquè no està bé, Estefi! No, no parlo com una persona gran, però tu no hauries

de parlar com una persona petita. Escolta'm bé: a partir d'ara jugaràs com cal al pati a l'hora del pati i l'Eva i l'Elsa i l'Emma i l'Èrica no et podran dir res, sents? Res.

* * *

No vull i no m'agrada. I no vull, perquè sí que em diran coses. I m'ho diran molt fort i jo m'hauré de tapar les orelles. I com és que m'acompanya a parlar amb la mare? Vull la Puça...

Van pujar les escales una per una. El timbre del quart primera va sonar molt fort i va fer com una punxada al pit de l'Estefi. Va semblar que havia passat molta estona fins que la mare no va obrir la porta. Però segurament no havien passat ni trenta segons. Havien sigut trenta segons molt llargs, però els dos minuts que més tard va necessitar el veí Eloi per explicar-li a la mare el perquè de tot plegat encara van ser molt, molt més eternals. L'Estefi es va quedar sola al menjador. Ells estaven a l'habitació del costat i només sentia murmuris molestos i ara més greus, ara més aguts. *De què deuen parlar?* Va mirar la Puça com dormia plàcidament al seu racó de la manta vella, vermella i beix. El pare, però, deia que ara només tenia color de gos-quanfuig, per això era de la Puça. També sentia el rellotge de paret, que no li agradava gens. Aquell tic-tac tan seguit i pesat no la deixava concentrar-se a l'hora de fer els deures. *No sento què diuen...* Però en aquell moment el soroll li era molest perquè no podia escoltar la conversa dels grans.

Potser es pensa que sóc una covarda i que tinc por de tot... potser s'enfada perquè no li he dit res abans... potser m'obliga a parlar davant l'Eva i l'Elsa i l'Emma i l'Èrica...

Finalment van sortir la mare i l'Eloi, que va marxar d'una manera molt estranya (caminava d'esquenes a la porta, tot mirant-la, i va aguantar-li la vista fins que ja no hi va haver més espai entre la fusta i la paret. Just abans, però, va aixecar una cella). *L'hi ha explicat tot, però em cau bé.* Llavors un silenci que feia mal a les orelles va omplir les panxes de mare i filla. De fons va sonar la cançó que entonava la veïna del segon quan pujava a estendre la roba. L'Estefi la va envejar en aquell moment: a ella també li agradaria cantar així de bé. I així de feliç.

La mare no la va renyar. Va dir-li que no hauria d'haver callat, perquè ella no havia fet res mal fet: eren les altres nenes, les que no es portaven bé. La mare li va preguntar si volia berenar. L'Estefi va dir que sí. La mare li va preguntar si abans aquelles nenes eren les seves amigues. L'Estefi va dir que no ho sabia. La mare va preguntar si hi jugava més gent, a aquell joc. L'Estefi va dir que no. Quan la mare va entrar a la cuina, l'Estefi va aprofitar per fugir corrents i sortir d'aquell menjador.

Va baixar fins al tercer i va trucar impacient, unes quantes vegades, la porta del seu amic i traïdor del pis de sota. Quan es va cansar de provar amb el timbre, va picar amb les mans tancades a la fusta. Va sentir una veu que li parlava des d'uns passos més enllà. Es va sorprendre en veure la senyora que havia conegut aquell matí mateix. *I com és*

que no hi és? Sí, volia parlar amb ell. No, és que ja he berenat. Que no, que no, no vull una tassa de xocolata. Ja has trobat el teu gat? I no pot ser que hagi marxat perquè no volia que li donessis més xocolata? Ah, em pensava que sí... L'Estefi va seure al terra quan va sentir la veu de la seva mare que la cridava un pis enllà. Sí, és la mare, que vol que bereni. No, no he berenat. Com es diu el seu gat? Pimso... Pinço?... Ah, d'acord! Pinso! I com és que es diu així? I quan li dóna pinso al Pinso no es fa un embolic? Haig de pujar a dalt perquè la mare s'està començant a enfadar i ja no li deu quedar paciència a les butxaques. Adéu, senyora... Emília; senyora Emília.

I l'Estefi va pujar les escales una mica més contenta, provant de saltar-les de dos en dos, encara que fos molt difícil, i intentant cantar una cançó que posaven molt per la ràdio. Li hauria agradat anar fins al terrat i estendre la roba, i així continuar cantant.

* * *

Res em seria més agradable que una conversa. Em queden massa lluny els dies d'or; els de plata i els de bronze també. Agraeixo, però, haver-los pogut viure, així com haver-los sabut aprofitar. Desitjaria amb totes les meves forces que no s'haguessin acabat mai, que haguessin perdurat per sempre, fins avui.

La senyora Emília s'omplí d'enyor i somrigué a l'escoltar, encara, la petita Estefi entonar alguna melodia; que, de fet, potser n'eren moltes a la vegada. Girà el cap, lenta i pesadament, per poder contemplar els records més importants de la seva memòria: els llibres. En altre temps, un

que semblava formar part d'una altra vida, ella havia donat vida als personatges més somiats i els havia fet viure les aventures més intrèpides i els amors més apassionats, les vides més cruents o les injustícies més covardes. Ai, *aquells dies...* L'Emília no tingué mai por de fer llegir allò que desitjava; va ser més prudent, però, a l'hora de firmar els seus escrits, perquè els anys foscos de mitjans del segle vint, no haurien tolerat mai tal atreviment. Estava orgullosa de les seves primeres obres, encara que n'estava molt més de les seves posteriors. Tot i així, mai va deixar de ser pels seus lectors, l'Èric (primer Erico) Ferrer (primer Herrero) Català (primer, lògicament, Castellano). *Moro del passat, Èric Ferrer i Català... Et fas història, amic.*

D'entre tots els llibres, n'eixia el bust d'aquell amb qui compartí la vida; el seu marit. L'estimà tant, l'odià tant i l'estimà encara més que mai passà prou temps per acceptar la seva absència. El trobava molt a faltar, sobretot la seva companyia. La senyora Emília estava sola i els llibres ja no li feien costat. Els seus ulls, ofegats pel cansament, ja no podien llegir.

Llavors, un lament profund omplí l'estança, que havia restat emboirada de silenci. Però no era seu; era d'algú que es trobava més enllà de la porta, d'aquella porta de fusta. S'hi apropà i hi va fer descansar un costat del rostre. No sentí més que gemecs, sospirs, crits desesperats que amenaçaven la salut d'aquell qui els proclamava. Vagarejava d'aquesta manera amunt i avall del passadís, sense rumb

fix, sense lloc on quedar-se. Decidí fer moure el mànec, trencar el mur: obrir la porta.

Però es pot saber a què es deu tant enrenou? Potser la sort no t'és propensa, però creus realment que és així com s'ha de manifestar la teva desgràcia? Ha de donar-se a conèixer amb aquest escàndol? Doncs mira, noi, no: no conec la font de la teva preocupació però, francament, ara em molesta i no crec que em sigui agradable de saber-la. Molt bé doncs, conta-me-la si d'aquesta manera deixes d'omplir cada racó amb els teus plors. Així doncs, has tirat els teus estalvis per la finestra i a més, qui havia de rebre tal present ni s'ho mereixia. Potser val més deixar-ho córrer, què vols que et digui. Noi, t'has deixat ben engalipar per aquesta massa; que no veus que et fa anar per on vol? Sí, ja m'has dit tres vegades que és la llum del teu dia i la lluna de la teva nit, però no creus que en fas un gra massa? Fill, que no tens ni veu ni vot, pel què m'has dit! Home, si fins i tot s'ha triat ella mateixa el regal sorpresa... Mira, fes-me cas i, o bé li dius a aquesta Èlia que tu també ets tota una personeta amb els teus propis pensaments i decisions o bé te'n vas i santes pasqües! Ai, mira noi, no em tornis amb les teves pegues i els teus maldecaps perquè se'm fa feixuc escoltar-te. I parla amb la teva xicota, per l'amor de Déu! No parlis amb estranys, d'aquestes coses!

* * *

Ai, bona dona! No és suficient el dol de la meua ànima, que em sacseja amb el pitjor dels turments? No, no! No em tanqui la porta! Oh, bona gent! Què se n'ha fet de vosaltres? Per on erren els vostres cors bondadosos i les vostres mans obertes? Aquí no-

més la gent més egoista m'embolcalla amb paraules que no em són agradables i em gira la cara de mala gana.

L'Eugeni es mostrà ofès amb els consells d'aquella dona; qui era ella per creure'l subjugat a la seva estimada? En tot cas, ell es deixava guiar pels sentiments que l'Èlia, Ai, Èlia! li provocava, però ara que li havia dit que no tornés a entrar a casa seva si no era amb l'anell, *en el meu dia ja no hi brilla més el Sol. No el veuria mai, l'anell i no la veuria més, a l'Èlia. Era aquesta, la seva gran pena i la seva perdició! No buscaré! No trobaré!* Ja no podia buscar perquè no s'hi veia, perquè les tenebres havien cobert els seus ulls tristos. Ja no podia trobar res, que l'ofuscació impedia la claror als seus pensaments.

Li ho donaria tot a l'Èlia! Però sembla que no ho veu, que no ho sent, que no em nota... Em semblava que com més se'm resistia la veia més pulcre, més bella, més noble, més perfecta. Ara ja no ho sé. No puc més i la ràbia em rosega i les entranyes se'm desfan si penso que els seus ulls i en els seus llavis es troben tan i tan i tan lluny. Què se n'ha fet dels dies feliços, on són els futurs perfectes que havíem dissenyat, que havíem somiat? Tot cridant des de la porta del quart segona. Oh, bell àngel de la nit! Perquè em tortures i em maltractes, em fas patir de pena i de dolor, em trenques les ales i em dius que voli? Des de dins piulà la Pluma. No veus que no puc viure sense la teva presència, el teu sospir congelat, les teves mans de seda? Oh, amor meu! Deixa que comparteixi amb tu els meus dies i així siguin també teus! Comptem junts les estrelles, estimada Èlia! Tornem a encendre la

flama del nostre amor passional, omplim el nostre mar de l'oceà més furiós, el nostre cim del paisatge més preciós!

Silenci. La Pluma ja no piulava. Ningú va tornar resposta, però de cop una nota escrita de mala gana va treure el cap, tot arrossegant-se pel terra: «si no hi ha anell, no hi ha res». I l'Eugeni va tornar a arrencar aquell plor desconsolat, que semblava que mai acabaria. *Si tan injusta és la vida, no val la pena de seguir-la seguint. Seria tot un consol posar fi a aquesta pena, canviar l'angoixa per la calma, deixar pas a l'eternitat i deixar enrere tota la tristor.*

L'Eugeni va mirar les escales que portaven al terrat. Ja està, ja ho tenia. És prou alt. Ja res el faria tornar enrere, ni la pitjor de les tempestes ni el més fort dels huracans. No hi ha dia si no hi ha sol. Va prosseguir, tot posant un peu darrere l'altre, pujant esglao per esglao, sostenint amb força la barana per no precipitar la caiguda. Va caminar l'última passa que el separava de la part més elevada d'aquell pis. Va alçar el cap per observar l'horitzó i llavors la va veure: la veïna del segon primera restava amb els braços sobre el mur i la barbeta alta, contemplant la posta de sol. Somreia tot llençant la vista a l'infinit. No podia respirar, s'ofegava, va fer un pas enrere que va resultar ser massa llarg i va caure escales avall.

Aaahhh... Em moro ara que havia vist la llum que podia illuminar el meu camí! És ella la que estimo realment! Ara que ho he vist me'n vaig! ... Adéu ... Què mires, infant amb cuetes? Va, ves que estic fent poesia, jo! jo em dic Eugeni, nena, i val més que te'n recordis, que algun dia demanaràs que et firmi algun llibre.

No, encara no, però ja n'escriuré algun. Molt bé, doncs ajuda'm a aixecar-me. Així que et dius Estefi... Vius aquí davant, oi?

L'Eugeni es va entendre amb la curiositat que mostrava aquella ànima plena d'innocència i li va explicar tot el que havia viscut fins llavors. La nena va confessar-li un secret. Així que l'has trobat!!! Però on és ara? Què n'has fet? Diques que encara el tens! L'has trobat aquest matí, després de veure que el buscava? I com és que no me l'has portat de seguida? Les nines? Però si és un anell molt molt car! Però molt, saps? Com li pots haver posat de braçalet a unes nines de plàstic! Dóna-me'l! Que et dic que me'l portis, nena! De pressa, no triguis! Ah! Torno a veure el dia! Les meves tristors són menys feixugues i els núvols s'han esvaït!

QUAN NO QUEDA SOL

Aquest senyor trobo que crida un pèl massa. L'Estefi va pujar les escales d'una en una, a poc a poc, perquè no tenia ganes de donar el seu tresor més preuat a un veí que es dedicava a prendre el sol al mig del passadís. Aquí té. Així diu que és per la veïna del segon? I com és que li regala, que és el seu aniversari? I després d'escoltar tot d'explicacions que no entenia ni poc ni gens, va arronsar les espatlles i es va acomiadar.

Estava contenta perquè la mare havia parlat amb les mares de l'Eva i l'Elsa i l'Emma i l'Èrica i totes havien dit

que els hi sabia greu i que no tornaria a passar. A més, la mare havia dit que l'endemà l'acompanyaria a l'escola i parlaria amb la mestra, que li faria companyia durant l'hora del pati. Baixava les escales, deixant enrere el senyor Eugeni, per anar a comprar un bolígraf. El bolígraf. Era un pas endavant molt important: el llapis és pels nens petits.

Quan va ser un pis per sota i va passar entre les portes del tercer primera i el tercer segona es va aturar. Es va estar una estona mirant les dues portes: la del noi estrany i la de la senyora de la xocolata. Va decidir que ho faria a sorts. *Una plata d'enciam, ben amanida ben amanida, una plata d'enciam ben amanida amb oli i sal. Sucarem un tros de pa, per qui toqui per qui toqui, sucarem un tros de pa, per qui toqui tocarà.* I va trucar el timbre de casa l'Eloi.

Li va encantar el peix, que es deia Pab-Pab pel soroll que farien les bombolles si no se li empassessin la veu. I a quina classe vas tu? I l'Eloi li va dir que anava a una classe que es deia quart de carrera a una escola que es deia universitat i, veient la cara d'incomprensió de la nena, li va explicar que era una classe que només hi anaven els nens que després d'estudiar molt encara no se n'havien cansat. Així, *després de sisè vas a la universitat? Ai, universitat, perdó. Ah.. després de l'institut...* I l'Eloi va dir que més o menys, però com que li va parlar dels dibuixos de la tele ho van deixar estar.

Així ja no quedava cap tros de Sol al pis. Ostres! El boli! Sí, havia de comprar-ne un pel col·le, perquè sóc gran. Però és tard... així les botigues ja estan tancades? Ostres... I

l'Eloi li va dir que podia anar a la porta del costat, a casa la senyora Emília, que ella en tenia molts perquè abans els feia anar com volia. *Com volia? Caram... i com és que ara no? Sí, és bona idea, ho aniré a preguntar jo! És simpàtica, oi que sí? A mi m'agrada: m'ha convidat dues vegades a prendre xocolata. Sí, estava trista perquè no trobava el seu Pinso... no, el menjar no: el gat. Ja, jo també crec que s'ha de fer un embolic.*

L'Estefi, quan sortia per la porta, gairebé es descuida de dir el més important de tot: *Ai! I moltes gràcies per parlar amb la mama, em pensava que s'enfadaria i no. I va somriure i va pensar que no entenia perquè la mare li deia que no parlés amb estranys.*

* * *

I l'Eloi va pensar que l'havia trobat una mica. Els contorns de la taula, del sofà, del gerro de ceràmica de color vermell que s'imposava erecte al mig de la taula, de les fotografies d'algun record que havia merescut ésser imprès i de la peixera quedaven massa difuminats per denominar-se contorns. L'Eloi va obrir el llum. *Molt millor.*

Va empènyer el seu cos cap a la finestra i hi va deixar descansar els braços, el pit, el tronc, el cos. «La» finestra perquè només n'hi havia una. El cel es podia intuir entre les façanes que el tapaven menys i si hagués sigut un somiador hauria volgut veure les estrelles. *Tres, sis, nou...* L'Eloi contava les finestres veïnes. *Quinze, divuit, vint-i-quatre, trenta-sis, quaranta-dos, seixanta-vuit...* L'Eloi no tenia gaire paciència. L'aire del carrer li refredava la punta del

nas i de les orelles i li refredava el pis. Inspirava plenament, omplint-se tot ell, eixamplant els pulmons. El baf sortia una mica menys ple de fum, menys brut, menys ple de ciutat. Tot allò havia quedat impregnat a un punt incert del seu aparell respiratori. Enyorava l'aire de Trodell. Trodell.

Va tombar el cos i va contemplar el sostre. La bombeta aguantava estoica com l'últim soldat d'una guerra perduda. Just sobre seu l'Estefi ensenyava emocionada a la seva mare un bolígraf molt diferent, *que li ha regalat una escriptora. La senyora Emília deu estar contenta, feia temps que no li venia canalla a casa.* Davant seu s'estenia el silenci truncat pels clàxons dels cotxes i el xiuxiueig exasperant dels seus motors. Va tancar els ulls i va somiar que la trobava i n'està ple, *pertot arreu. Arrebossa les cantonades i tothom en té. Al menys sé que existeix i que en puc tenir... i que en poden tenir. Les parets dels edificis haurien de ser verdes. M'agradaria sentir cantar la veïna del segon i m'agradaria distingir l'horitzó. No per res, perquè és divertit.* Es va inclinar i després de travessar tot el menjador, l'esquena se li va torçar fins tenir el nas a la mateixa alçada que el melic. Obria i tancava la boca, repetitiu i constant davant de la peixera. *Pab-pab...*

Quan en va tenir prou va sortir per la porta. *Potser des del terrat es veu millor el cel.* Va pujar feixugament les escales: el dia havia sigut llarg. Des de dalt estant, una veu el va sorprendre per la dreta. Es va girar. L'Eugeni li havia dit que no hi havia flor. L'ocell volava. *No hi ha flor, Eugeni! No*

hi ha ni flor ni gàbia! I els dos van somriure i es van abraçar. Ara el tractava de tu.

* * *

És que ho he vist tan clar, amic! Mirava enlaire, com si de la nit en sortís la foscor i no en tornés. Hi ha una altra estrella al cel i viu dos pisos per sota de la que m'eclipsava. L'Eloi se'l va mirar enriolat. Sí, la veïna del segon... com és que mostres un somriure tan ampli? Escolta, que el meu jo desprèn amor per tots cantons! No hi tornem, Eloi! Visc apassionadament i ara li ho donaria tot a ella! Bé, l'anell... ho he estat pensant i crec que el tornaré i reclamaré els diners... De fet no és res més que el record d'un passat que ja ni existeix de llunyà que queda... Ai sí! Sembla ahir que moria foll per una dona que no em mereixia! Sí, ja ho sé que era aquest matí, és un dir, amic! No em destrossis les paraules tan bon punt em surten dels llavis per marxar cap a la lluna! L'Eugeni rodava sobre sí mateix, obria els braços per volar perquè he vist l'amor, Eloi! Però el seu company ja no hi era, només quedava una nota escrita de bona gana: Si de veritat creus en les teves lletres, perquè no truques al tercer segona? Aaah! Com m'estima! Deu ser la casa d'un editor que procurarà l'èxit de la meua obra! Segur que confia en el meu potencial i em llença a la fama! Oh, ésser eternament viu: recordat per sempre seré immortal. La mort no em fa por, puix el paper suporta la meua ànima!!

Les escales es desendrecaven sota els seus peus i el fat volgué que tornés a caure al terra. Ah! No hi ha cap destí prou llunyà, no n'hi ha cap de prou dificultós! I continuava dret

cap el seu futur benefactor. La persona que va obrir la porta, però, va ser-li d'una molt inesperada sorpresa.

Bona nit, bona senyora. No recordava que vostè ocupava aquesta petita estança... que la nit no li ofusqui els pensaments, ja ens veurem... Girava cua quan la senyora Emília va preguntar estranyada el perquè de la seva fugaç visita. Ai, doncs marxo perquè he tingut un desengany molt important... No, perquè vostè no és cap editor. Dona, perquè jo escric i... no, no escric, dibuixo les millors paraules amb la millor de les finalitats: expressar! Sí, dona, no em miri així! I perquè vol que entri? Ah! Que vostè també és escriptora! Ei, què vol dir que de veritat? Escolti, que porto tota una vida escrivint i...

I així s'estigueren fins ben entrada mitja nit, però no es cansaven ni de recitar les seves creacions preferides ni de criticar les que escoltaven. Malgrat tot, quan el primer badall va treure el cap, l'Eugeni va adonar-se de l'hora que era i va creure que el millor, segurament, era anar a dormir a casa. Però si li va bé i li ve de gust, podríem continuar la conversa més detingudament demà a la tarda, per exemple... Oi tant! Des de la porta, m'encantarà prendre una tassa de xocolata! I va desaparèixer tot xiroi i content del dia que portava a l'esquena. Xiulava com la Pluma.

* * *

Heus aquí un nou amic! Es va girar per veure la casa buida. El xicot s'hi esforça però no crec pas que sigui el seu fort... Ai! Sí que és tard. Però no va mirar el rellotge, sinó tots els lloms que s'ensenyaven cofois i pacients. Tot queda lluny,

però és quan queda lluny tot que s'avança. És tard però no ho és massa: el demà s'aixecarà amb un somriure i mira la finestra i qui sap si tot pot tornar a començar.

De cop, va sentir com algú entonava una melodia. Era ben entrada la matinada. Era la veïna del segon. Aquesta noia em farà tornar boja... La melodia s'aproximava i la senyora Emília s'aixecà per fer saber del seu mal humor a aquella que gosava trencar la nit. Un cop tenia la porta a tres passes, però, la melodia va parar. El silenci tornava a cobrir de pes l'aire quan de sobte, es va acabar. *Mèu? Com que mèu?* Quan la porta va deixar veure un gat vell dins una cistella, la senyora Emília es va sentir el pit ple de gràcies! Va exclamar, encara que no la sentia ningú. *Pinso maco... ja veuràs que bé que hi estàs a casa...* La sorpresa, però, no s'acabà amb aquest fet tan important per la nostra protagonista: de sota el gat en va sortir una carta. L'escriptora, recordem, no podia ser lectora. *Ja donaria el que fos per entendre la meitat d'aquestes ratlles...* Trista i cansada es va adormir. Va somiar viure les històries que havia imaginat.

La porta! L'Eloi, quan sortia de casa, es feia sentir. Nano! Nano! Espera! Sortia el Sol, però ells no ho sabien. Ai, no em miris així, ni que mai haguessis vist una dona amb una bata! Té, llegeix-me això. Li robà les presses per donar-li més feina. Va, no et sorprenguis que ets tu el que es comporta de forma estranya. L'Eloi va mirar per la finestreta i va pensar en la importància i el valor que atribuïm a tot allò que és nostre. I a tot el que no ho és. I va llegir.

* * *

Emília, el seu gat s'havia esmunyit dins les terrasses d'aquells que no volien explicar els seus secrets. Volia conèixer tot allò que no hauria pogut saber mai. Emília, el seu gat volia ser ocell. Volia volar fins allà on els sentiments són tants que ja no hi tenen cabuda; volia arribar a la lluna. Veient-la tan gran i tan plena, va pensar que potser deixaria la feina als poetes i va buscar l'amor cridant-lo al buit. Emília, el seu gat volia ser peix. Volia dir molt a tothom per no ser escoltat per ningú; volia somiar les estrelles. Sentint-se avorrit i apartat d'un món que l'encuriosia, va voler jugar i gaudir de tot allò més banal amb aquell i aquella que més s'estimava. Emília, el seu gat volia ser gos. No li donava aquest joc, però, la llibertat que ell tan desitjava, així que per ser lliure va tornar a ser mascota. Emília, el seu gat volia ser gat. És per això que torna, perquè la vol sentir cantar encara que no canti. Perquè en diu llar de casa seva.

L'Eloi va aixecar els ulls del paper. Mirava la senyora Emília però no la veia. El full va caure a terra. Es va girar a l'ascensor. Sí, estimat lector; hi havia un ascensor. Va somriure.

Ja està! Ja l'he trobada!

La confiança d'uns amb els altres. L'esperança.

